

Kljub epidemiji v lanskem letu vrsta aktivnosti za izboljšanje položaja slovenske vojske in vojaka ter sistema zaščite, reševanja in pomoči

Delo minulega leta je v veliki meri zaznamovala epidemija in boj zoper covid-19. Vse sile so bile usmerjene v zaježitev širjenja virusa, pri tem sta pomembno vlogo odigrali Civilna zaščita ter številni prostovoljci in Slovenska vojska. Številne aktivnosti so bile izvedene tudi na ostalih področjih dela – zagotovili smo dodatna sredstva za investicije v Slovensko vojsko, kadrovske trendi se obračajo navzgor, rešujemo status vojakov po 45. letu, krepimo civilno-vojaško sodelovanje, pridobivamo evropska sredstva za sistem zaščite in reševanja. V tem času že potekajo priprave tudi na slovensko predsedovanje Svetu EU. V nadaljevanju predstavljamo pregled glavnih aktivnosti zadnjega leta na Ministrstvu za obrambo RS.

1 Soočenje z epidemijo

Spopadanje z epidemijo jo pokazalo, da sta tako Civilna zaščita kot tudi Slovenska vojska ključni za pomoč prebivalstvu ob naravnih in drugih nesrečah, kot je recimo epidemija. Pripadniki Slovenske vojske vse od začetka epidemije v sodelovanju s Civilno zaščito uspešno nudijo podporo drugim državnim organom pri izvajanju ukrepov za zaježitev širjenja novega koronavirusa. Več kot 200 pripadnic in

pripadnikov Slovenske vojske je v takojšnji pripravljenosti za nudenje pomoči sistemu zaščite in reševanja.

V 1. valu epidemije je pri soočanju z epidemijo sodelovalo 206.000 pripadnikov civilne zaščite, razdeljenih je bilo 35 milijonov kosov zaščitne in varovalne opreme, zagotovljenih 143 zabojnikov za zdravstvene zavode in domove starejših. V 2. valu pa se je težišče delovanja CZ preusmerilo v pomoč zdravstvu in domovom starejših: povečane kapacitete, kadrovska pomoč (bolničarji), rdeče cone v domovih, vzpostavitev točk za množično testiranje, razvoj hitrih testov ...

V Vojašnici Edvarda Peperka v Mostah že od marca 2020 stoji lahka premična bolnišnica ROLE 2, ki je v primeru zasedenosti ostalih civilnih bolnišničnih kapacitet na voljo za obravnavo bolnikov z lažjim potekom covid-19. Slovenska vojska pomaga tudi pri številnih drugih aktivnostih v boju proti virusu – pomagali so pri vzpostavljanju namestitvenih zmogljivosti v UKC Ljubljana, jemanju brisov, dezinfekciji prostorov ... Iz ROLE 2 je Slovenska vojska posodila tudi rentgen za slikanje pljuč.

Pripadniki sistema zaščite, reševanja in pomoči so bili vključeni tudi v t. i. protikoronske pakete za zagotavljanje pomoči v času epidemije. Šesti paket ukrepov za omilitev posledic epidemije novega koronavirusa zagotavlja dodatek za izpostavljenost nevarnosti in posebne obremenitve vpoklicanim pripadnikom Civilne zaščite za nepoklicno opravljanje nalog, državljanom, ki so vpoklicani ali aktivirani preko

pristojnega centra za obveščanje k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, in prostovoljcem, ki je v času epidemije vključen ali vpoklican v opravljanje nalog na področju zaščite, reševanja in pomoči v višini do 30 evrov/dnevno (za opravljanje nalog več kot 8 ur dnevno).

Sedmi paket ukrepov za omilitev posledic epidemije novega koronavirusa dodatno pomoč namenja tudi prostovoljnim gasilskim društvom glede na kategorijo od 2.000 do 4.500 evrov ter dodatnih 1.000 evrov prostovoljnim gasilskim društvom s statusom osrednje enote. Izplačila so gasilska društva dobila v petek, 12. marca.

Vlada Republike Slovenije je na predlog Ministrstva za obrambo lokalnim skupnostim zaradi aktiviranja Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh zagotovila sredstva za poplačilo dela nastalih stroškov na področju zaščite, reševanja in pomoči v času epidemije nalezljive bolezni covid-19 v višini 6.500.000 evrov.

Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, je decembra 2020 uspelo na razpisu Evropske komisije za vzpostavitev evropskega centra civilne zaščite za skladiščenje zalog zdravstvene in zaščitne opreme. Projekt vzpostavitve in delovanja zmogljivosti rescEU v Sloveniji za obdobje petih let, ki je financiran iz evropskih sredstev, vključuje nakup osebne zaščitne opreme ter njeno ustrezno skladiščenje, obnavljanje in zagotavljanje razpoložljivosti zalog zmogljivosti rescEU, vključno z nenehno operativno pripravljenostjo na hitro odpremo zmogljivosti s svojimi transportnimi sredstvi v državo prosilko.

2 Slovenska vojska

Sprejet je bil Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021–2026, ki zagotavlja postopen, pregleden in stabilen vir financiranja najnujnejših investicij v oborožitev in opremo Slovenske vojske v skupni ocenjeni vrednosti 780 milijonov evrov v naslednjem šestletnem obdobju. (Ustavno sodišče je do končne odločitve začasno zadržalo izvršitev zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski.)

Končan je investicijski postopek nakupa novega transportnega letala C-27J Spartan, ki bo omogočal neodvisnost zračnega transporta za vojaške in civilne namene. Postopek nabave preko mehanizma vlada-vladi z Italijansko republiko se bo nadaljeval, ko bo Ustavno sodišče odločilo o Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021–2026.

Ministrstvo za obrambo je konec leta 2020 vzpostavilo spletno stran www.varnostzavse.si, posebej namenjeno obveščanju javnosti o investicijah v Slovensko vojsko, določenih v Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021–2026.

Sprejet je bil Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obrambi, ki rešuje izziv zaposlovanja vojakov po 45. letu starosti in jim zagotavlja večjo socialno varnost. Omogoča nadaljevanje kariere v Slovenski vojski oziroma na Ministrstvu za obrambo ali prezaopslitev v drug državni organ brez javnega natečaja z ohranitvijo višine plače.

Učinki sprememb na področju obrambne zakonodaje se kažejo v pozitivnih trendih tudi pri pridobivanju kadra. V Slovenski vojski smo zaustavili negativne kadrovske trende in leta 2020 zaposlili 222 kandidatov, kar je dvakrat več kot leta 2019. V prizadevanjih za odpravo birokratskih ovir smo uspeli za dve tretjini zmanjšati čas od oddaje vloge

za zaposlitev do zaposlitve v Slovenski vojski (s povprečno 96 na manj kot 30 dni, naš cilj je zaposlitev v 7 dneh).

Uspešno uvajamo spremembe na področju temeljnega vojaškega usposabljanja z vzpostavitvijo enotne vstopno točko v Slovensko vojsko za vse oblike služenja domovini – prostovoljno služenje vojaškega roka, usposabljanje za pogodbene rezerviste in kandidatov za poklicnega vojaka, kar poenostavlja in skrajšuje postopek usposabljanja in kandidatom omogoča lažji prehod med posameznimi fazami glede na njihove zmožnosti in pričakovanja.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o obramb izdala Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pogodbenem opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske, ki izboljšuje pogoje za pogodbene rezerviste kot tudi za njihove delodajalce. Uredba omogoča sklepanja pogodb o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi za krajše časovno obdobje enega leta iz dosedanjih pet let, pogodbenemu rezervistu se ob vpoklicu na opravljanje vojaške službe v miru povrne razlika do osnovne plače pri njegovem delodajalcu, v soglasju z delodajalcem pa jo bo lahko opravljali tudi več kot sedem mesecev, če bo to želel. Med pomembnejšimi spremembami je tudi zvišanje starostne meje za sodelovanje vojakov in podčastnikov pogodbene rezerve s 50 na 55 let.

Slovenska vojske je kljub zaostrenim epidemiološkim razmeram uspešno izvedla obsežno in zahtevno vajo Preskok 2020 na širšem območju Slovenije zunaj vadišč Slovenske vojske ob podpori in sodelovanju 59 občin in soglasjem več kot 2000 lastnikov zemljišč. Z vajo smo zagotovili vzdrževanje pripravljenosti sil Slovenske vojske in utrdili zaupanje lokalnega prebivalstva v Slovensko vojsko.

Posodobili smo Operativno-taktični načrt sodelovanja med Slovensko vojsko in Policijo pri nalogah varovanja državne meje, katerega namen je zagotoviti še večjo učinkovitost varovanja državne meje ter notranjo varnost vsem prebivalcem Slovenije skladno z aktualnimi potrebami in pridobljenimi izkušnjami.

Ministrstvo za obrambo v sodelovanju z ZDA uspešno nadgrajuje zmogljivosti za kibernetško obrambo. Urejeni so novi prostori za kibernetški poligon, ki bo namenjen

izvajanju vaj v kibernetnem prostoru, testiranju opreme in omrežij, preiskavi incidentov, usposabljanju posameznikov in enot ter pridobivanju kadra, in sicer tudi za podjetja. Dobava opreme z donacijo ZDA je načrtovana v drugi polovici leta 2021.

3 Civilno-vojaško sodelovanje

Ministrstvo za obrambo se je z občinami Pivka, Brežice in Kočevje uspešno dogovorilo o medsebojnem sodelovanju in sofinanciranju vlaganj v lokalno infrastrukturo, ki jo souporablja Slovenska vojska, kar bo omogočilo večjo mobilnost in prometno varnost v lokalnih skupnostih. Skupna vrednost do zdaj dogovorjenih vlaganj v lokalno infrastrukturo ter področje zaščite in reševanja v letih 2021 in 2022 je 1.375.000 evrov. Občinam, kjer je prisotna Slovenska vojska, bomo po uredbi Ustavnega sodišča izplačali nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

- Z Občino Pivka je ministrstvo za obrambo novembra 2020 sklenilo dogovor o sofinanciranju prenove ceste Parje–Juršče v višini po 250.000 evrov leta 2021 in leta 2022.
- Po Dogovoru o medsebojnem sodelovanju bo Ministrstvo za obrambo v Občini Brežice sofinanciralo projekte v višini 820.000 evrov za leti 2021 in 2022 oziroma po 370 tisoč EUR na leto za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo, za sofinanciranje nakupa opreme za potrebe civilne zaščite in gasilskih društev pa po 40 tisoč EUR.
- V Občini Kočevje bo Ministrstvo za obrambo v 2021 sofinanciralo vlaganje v lokalno infrastrukturo v vrednosti 55.000 evrov, in sicer ureditev ceste, ki poteka od križišča v vasi Kočevska Reka do odcepa za Gotenico in predstavlja tudi dostop do Spominskega parka manevrske strukture v Kočevski Reki.

Ministrstvo za obrambo in Občina Postojna sta po uspešnih usklajevanjih podpisala Dogovor o sodelovanju na področju uporabe javne infrastrukture na območju Občine Postojna za leti 2019 in 2020. Ministrstvo za obrambo je sofinanciralo izgradnjo novega Gasilsko reševalnega centra Postojna, in sicer v višini 252.000 evrov.

Podaljšali smo sporazum med Ministrstvom za obrambo in zavodom Slovenija Transplant glede uporabe letala Falcon za prevoz organov, ki pomeni več upanja za vse tiste težko bolne državljane, ki jim transplantacija lahko reši življenje. Od začetka

sodelovanja marca 2015 do danes so dežurne posadke z letalom Falcon opravile 79 prevozov, od tega letos 8.

Več kot 150 pripadnikov Slovenske vojske je v okviru civilno-vojaškega sodelovanja zagotovilo podporo pri organizaciji in uspešni izvedbi svetovnega prvenstva v biatlonu na Pokljuki 2021 ter svetovnega prvenstva v poletih v Planici 2020, kar je bil za organizatorje v zaostrenih epidemioloških razmerah še posebej velik izziv. Slovenska vojska je pri izvedenih aktivnostih sodelovala tako z moštvom kot opremo. Izvedeni prireditvi sta tudi z organizacijskega vidika odmevali širše in sta tako glede organizacije kot civilno-vojaškega sodelovanja lahko zgled in primer dobre prakse tudi za ostale organizatorje večjih dogodkov.

4 Zaščita in reševanje

Na Ministrstvu za obrambo smo za obdobje 2021–2027 pripravili projekt povečanja odpornosti na podnebno pogojene nesreče v Republiki Sloveniji ter opremljanja enot zaščite, reševanja in pomoči za povečanje odziva na take nesreče, ki bo zmanjšal njihove posledice in bo financiran iz evropskih sredstev. Vzpostavljen bo nacionalni center civilne zaščite za spremljanje, načrtovanje in odzivanje ter trije podcentri za usposabljanje v primeru poplav, žleda in požarov v naravi. Pomemben korak k vzpostavitvi nacionalnega centra v Šentvidu je podpis sporazuma o sodelovanju pri pridobivanju evropskih sredstev med Ministrstvom za obrambo in Mestno občino Ljubljana. Predvidena je tudi pomembna posodobitev opreme enot, vključenih v sistem zaščite in reševanja, kar vključuje tudi gasilske enote z opremo, vozili in sredstvi, ki bi se ob takih nesrečah lahko uporabili na našem celotnem ozemlju. Ministrstvo za obrambo za področje zaščite in reševanja pridobiva evropska sredstva v višini 120 milijonov evrov, ki bodo namenjena za krepitev odpornosti in okrevanje po epidemiji covid-19, za krepitev zelene transformacije, omejevanje vpliva podnebnih sprememb in učinkovit odziv na podnebno pogojene naravne nesreče.

Na Jesenicah je bil oktobra 2020 odprt tretji gasilski poligon v državi oziroma prvi na Gorenjskem, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za obrambo.

5 Mednarodna dejavnost

Sodelovanje Republike Slovenije v operacijah na Zahodnem Balkanu ostaja prioriteta in težišče delovanja Slovenske vojske, pri čemer bo del sil iz operacije Kfor postopno

preusmerjen v operacijo Eufor Althea v Bosni in Hercegovini, v misijo EU v Maliju in v nadaljnje angažiranje v preoblikovanih misijah v Iraku. Slovenska vojska delovanje v misiji Eufor Althea v Bosni in Hercegovini nadgrajuje s Skupino za spremljanje in povezavo in tako krepi prispevek k mirovnim in stabilizacijskim prizadevanjem mednarodne skupnosti.

Republika Slovenija od februarja 2021 do poletja 2022 vodi Usmerjevalni odbor Balkanskih zdravstvenih namenskih sil (Balkan Medical Task Force – BMTF), nato pa bo prevzela vodilno vlogo v pobudi. BMTF predstavlja večnacionalno regionalno vojaško zdravstveno zmogljivost hitrega odziva za zdravstveno oskrbo ob naravnih in drugih nesrečah ter v mednarodnih operacijah in misijah.

Republika Slovenija je leta 2020 predsedovala Pobudi za obrambno sodelovanje držav Srednje Evrope (Central European Defence Cooperation – CEDC), v kateri so še Republika Avstrija, Češka republika, Republika Hrvaška, Madžarska in Slovaška republika ter Republika Poljska kot opazovalka. Glavne teme slovenskega predsedovanja pobudi, ki bodo pomembne tudi med predsedovanjem Slovenije Svetu EU, so bile civilno-vojaško sodelovanje, ženske, mir in varnost ter regionalni vidik Zahodnega Balkana.

Ministrstvo za obrambo se intenzivno pripravlja na slovensko predsedovanje Svetu EU. Zaradi epidemioloških razmer so srečanja obrambnih ministrov trojke predsedujočih držav (Nemčije, Portugalske in Slovenije) potekala večinoma prek

avdio-vizualnih konferenc. Na ravni Ministrstva za obrambo so bile doslej identificirane tri glavne prednostne naloge za obdobje slovenskega predsedovanja v drugi polovici leta 2021, ki pa bodo glede končnih rezultatov in ciljev še predmet dodatnih usklajevanj v prihodnosti. Ta področja so Zahodni Balkan (krepitev dialoga in večje vključevanje držav Zahodnega Balkana v pobude Skupne varnostne in obrambne politike), nadgradnja EU-NATO sodelovanja na področjih kibernetike varnosti, hibridnih groženj in vojaške mobilnosti ter izboljšanje energetske učinkovitosti obrambnega sistema.

V minulem letu je bilo že veliko narejenega. Tudi v prihodnje so pred nami številni izzivi, predvsem na področju opremljanja in kadrovske popolnitve Slovenske vojske ter krepitev sistema zaščite, reševanja in pomoči.